LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-10-21 Nr. G-10957

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (+370 5) 266 4201, faks. (+370 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, https://socmin.lrv.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir teikia svarstyti šiuos teisės aktų projektus:

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 1);

2) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 631 „Dėl kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 2);

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 253 „Dėl Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas Nr. 3) (toliau kartu – Projektai).

Projektai parengti siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos darbo kodekso 33, 36, 40, 41, 49, 52, 58, 59, 60, 112, 113, 118, 119, 127, 133, 140, 146, 147, 156, 166, 175, 181, 192, 193, 194, 197, 210, 211, 217, 236, 237, 244, 245, 247, 250, 251, 252 ir 253 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo nuostatas bei užtikrinti juos įgyvendinančių teisės aktų suderinamumą su galiojančiu teisiniu reguliavimu.

Projektai patikslinti įvertinus Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. spalio 8 d. išvadoje Nr. NV-2687 ir kitų institucijų pateiktas pastabas bei pasiūlymus. Toliau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie atliktus pakeitimus ir kita su Projektais susijusi informacija.

1. Informacija apie Projektų svarstymą Lietuvos Respublikos Vyriausybėje
Projektai nesvarstyti, grąžinti tobulinti.
2. Informacija apie pastabų ir pasiūlymų, gautų po svarstymo Lietuvos Respublikos Vyriausybėje, įvertinimą

Projektai Nr. 1 ir Nr. 2 patikslinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. spalio 8 d. išvadoje Nr. NV-2687 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

1) Projekto Nr. 1 nuostatos papildomai patikslintos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir Viešojo valdymo agentūros pateiktas pastabas.

Projektas Nr. 1 papildytas nuostata, kuria Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 496) keičiamas 2 punktas. Kadangi nuo 2026 m. lapkričio 1 d. Lietuvos Respublikos darbo kodekso 237 straipsnio 5 dalyje bus tiesiogiai nustatyta socialinės apsaugos ir darbo ministro kompetencija nustatyti tarpininkų kelionės išlaidų dydžius ir jų apmokėjimo tvarką, Nutarimo Nr. 496 2.1 papunktyje nustatytas įgaliojimas ministerijai tampa perteklinis. Pažymėtina, kad Nutarimo Nr. 496 2 punkto pakeitimas yra susijęs su tarpininkų kelionės išlaidų dydžių ir apmokėjimo tvarkos nustatymu, o Projektu Nr. 3 sprendžiamas tarpininkų atlygio dydžio ir mokėjimo tvarkos nustatymo klausimas. Todėl šie pakeitimai vienas kito nedubliuoja, bet yra tarpusavyje susiję ir vienas kitą papildo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 4 punktu, šio straipsnio 2 dalies ir 14 straipsnio 1 dalies nuostatomis, viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas gali pavesti viešosios įstaigos valdybai skirti į pareigas ir atleisti iš jų viešosios įstaigos vadovą, taip pat nustatyti jo darbo sutarties sąlygas. Viešųjų įstaigų įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovas į pareigas priimamas konkurso būdu. Taip pat nustatyta, kad konkursai į viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų pareigas organizuojami ir vykdomi Vyriausybės nustatyta tvarka. Siekiant sklandesnio viešosios įstaigos vadovo skyrimo proceso, kai viešojoje įstaigoje yra sudaryta valdyba, patikslintas Projektas Nr. 1, numatant galimybę viešosios įstaigos valdybai, kuriai yra pavesta skirti į pareigas ir atleisti iš jų viešosios įstaigos vadovą, taip pat nustatyti jo darbo sutarties sąlygas, priimti sprendimą skelbti konkursą ir sudaryti komisiją.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 19 punktas viešojo administravimo sąvoką apibrėžia kaip teisės aktais reglamentuotą viešojo administravimo subjektų veiklą, skirtą teisės aktams įgyvendinti: administracinis reglamentavimas, administracinių sprendimų priėmimas, teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo priežiūra, administracinių paslaugų teikimas, viešųjų paslaugų teikimo administravimas. Kadangi viešojo administravimo funkcijas, kaip jos apibrėžtos Viešojo administravimo įstatyme, vykdo tik valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, o ne visos biudžetinės įstaigos, Viešojo valdymo agentūra tikrina ne visų biudžetinių įstaigų, o tik valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atitiktį Viešojo administravimo įstatymo reikalavimams, atsižvelgiant į tai, Projektu Nr. 1 keičiamo Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, biudžetinėse įstaigose, viešosiose įstaigose, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, ir savivaldybių kultūros centruose, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga ir kurių dalininkės yra dvi ar daugiau savivaldybių,

organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas Nr. 1) 6 punkto žodžiai „biudžetinės įstaigos“ pakeisti į „valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos“.
Siekiant užkirsti kelią kilti interesų konfliktams, įvertinant ir pritaikant Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 2 straipsnio 1 dalies, kuria nustatoma artimo asmens sąvoka, nuostatą ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 3 punkto nuostatą, pagal kurią į valstybės tarnautojo pareigas negali būti priimtas asmuo, kurio sutuoktinis, partneris, sugyventinis, artimasis giminaitis ar svainystės ryšiais susijęs asmuo eina valstybės tarnautojo pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jie pagal pareigas būtų susiję tiesioginio pavaldumo santykiais, atitinkamai patikslintas Projektas Nr. 1 (Aprašo Nr. 1 1 priedo 4 punktas).
Atsižvelgiant į Energetikos ministerijos prašymą ir argumentus dėl lankstesnės galimybės priimti darbuotojus VĮ Ignalinos atominėje elektrinėje, patikslintas Pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašo 4 punktas, numatant galimybę netaikyti Aprašo Nr. 1 nuostatų ne tik 2.4 papunktyje numatytoms pareigybėms, bet ir 2.3 papunktyje (struktūrinio padalinio vadovo).

2) Projekto Nr. 2 nuostatos papildomai patikslintos atsižvelgiant į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos bei Energetikos ministerijos pastabas. Dėl dalies šių institucijų pateiktų pastabų po papildomų konsultacijų ir aptarimų buvo sutarta. Likusios pastabos, į kurias neatsižvelgta, buvo aptartos darbo tvarka.

Projektas Nr. 2 patikslintas:
- patikslinti Projektu Nr. 2 keičiamo Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo (toliau - Aprašas Nr. 2) 5.1 ir 5.2 papunkčiai, aiškiai nustatant darbuotojų atstovų į valstybės ar savivaldybės įmonių ir valstybės ar savivaldybės valdomų bendrovių kolegialius organus skyrimo tvarką. Nustatyta, kad darbuotojų atstovai skiriami darbdavio lygmeniu veikiančių darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių asmenų teikimu ir valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos sprendimu, netaikant Apraše Nr. 2 nustatytos atrankos ir parinkimo procedūros, tačiau užtikrinant kandidatams teisės aktuose nustatytų bendrųjų, specialiųjų ir nepriklausomumo reikalavimų laikymąsi. Taip pat nustatyta, kad valstybei ar savivaldybei atstovaujanti institucija tvirtina darbuotojų atstovų teikimo procedūrų gaires.
Aprašo Nr. 2 5.3 ir 5.4 papunkčiai nebuvo papildyti analogiškomis nuostatomis dėl darbuotojų atstovų teikimo procedūrų gairių tvirtinimo, nes šiais atvejais darbuotojų atstovų teisė skirti ar rinkti kolegialaus priežiūros, valdymo ar priežiūros organo narius kyla iš bendrovės ar dukterinės bendrovės steigimo dokumentų, o ne iš valstybei ar savivaldybei atstovaujančios institucijos priimamų sprendimų. Todėl darbuotojų atstovų teikimo procedūrų organizavimas ir konkretūs jų įgyvendinimo aspektai pirmiausia priskirtini pačios bendrovės vidaus reguliavimui ir darbuotojų atstovavimo subjektų kompetencijai.
- atsižvelgta į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas: patikslintos Aprašo Nr. 2 2.4 ir 2.9 papunkčių nuostatos, terminų apibrėžtyse atsisakant trumpinio „Įstatymas“ vartojimo; patikslintas Aprašo Nr. 2 31.2 papunktyje nurodyto Lietuvos Respublikos Vyriausybės

2007 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 567 „Dėl Savivaldybių turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo savivaldybių valdomose įmonėse ir savivaldybių valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pavadinimas; patikslinta Projekto Nr. 2 pasirašymo nuostata, nustatant, kad nutarimą pasirašo ekonomikos ir inovacijų ministras. 3) Projektu Nr. 3 siūloma pakeisti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. balandžio 5 d. nutarimo Nr. 253 „Dėl Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo įgyvendinimo“ 2.1.1 papunktį ir nustatyti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė įgalioja Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją nustatyti ne tik darbo ginčų komisijų narių ir arbitrų, bet ir tarpininkų atlygio dydį bei mokėjimo tvarką. Patikslinti Projektai teikiami svarstymui.
3. Projektų iniciatorius
Ministerija.
4. Projektų rengėjai
Ministerijos Darbo teisės grupė (vadovė Vita Baliukevičienė, tel. +370 611 34047, el. p. vita.baliukeviciene@socmin.lt, vyresnioji patarėja Rūta Juršaitė, tel. +370 658 59765, el.p. ruta.jursaite@socmin.lt, vyresnioji patarėja Agnė Nakčerienė, tel. +370 656 38257, el. p. agne.nakceriene@socmin.lt, patarėja Jurgita Vitkauskienė, tel. +370 655 18853, el. p. jurgita.vitkauskiene@socmin.lt.)
5. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija
Nėra

PRIDEDAMA:

1. Projektas Nr. 1, 6 lapai;
2. Projekto Nr. 1 lyginamasis variantas, 7 lapai;
3. Projektas Nr. 2, 3 lapai;
4. Projekto Nr. 2 lyginamasis variantas, 4 lapai;
5. Projektas Nr. 3, 1 lapas;
6. Projekto Nr. 3 lyginamasis variantas, 1 lapas;

Socialinės apsaugos ir darbo ministrė Inga Ruginienė

Jurgita Vitkauskienė, tel. + 370 655 18853, el. p. jurgita.vitkauskiene@socmin.lt
Rūta Juršaitė, tel. +370 658 59765, el. p. ruta.jursaite@socmin.lt
Agnė Nakčerienė, tel. +370 656 38257, el. p. agne.nakceriene@socmin.lt